

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата):

Декан:

(проф. д-р Стоян Маринов)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕНИДЖМЪНТ“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности (без ПН „Информатика и компютърни науки“;

ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 1; СЕМЕСТЪР: 2

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	225
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	217

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Д. Серафимова)

2.
(гл. ас. д-р К. Владова)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Д. Добрев)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината “Мениджмънт” е предназначена за всички специалности на Икономически университет–Варна, включително и за обучаващите се в дистанционна форма. Тя е въвеждащ курс по теория и практика на мениджмънта и е ориентирана към традиционното съдържание на управленската наука, изучавано в бакалавърската степен.

Основното предназначение на дисциплината е да представи цялостна картина на управленската дейност, като обхване функционални, структурни и поведенчески аспекти на осъществяването ѝ. По този начин тя способства студентите да придобият знания за същността и развитието на управлението, за различните теоретични модели, концепции и схващания за управление на организациите.

Целта е дисциплината да послужи като основа за формиране у студентите на идея за общия модел на управление на организациите, който по-късно да бъде обогатяван с конкретни знания, придобивани по специалните учебни дисциплини, които студентите изучават в горните курсове на следването

Чрез дисциплината студентите придобиват познания за: управлението като процес и процесът на вземане на управленски решения; анализ на външната и вътрешната среда на организациите; разработване на различни видове цели на организациите и тяхното съгласуване; избор, разработване, внедряване и контролиране на стратегиите на организациите; планиране, координиране и организиране на дейността и работата на хората в организациите; мотивиране на сътрудниците, създаване и управление на групи и екипи; ефективно лидерство, власт и влияние на ръководителите в организациите.

Обучението по тази дисциплина дава възможност на студентите да развият и прилагат следните видове умения: да използват правилно и целенасочено усвоените техники за планиране, организиране, ръководство и контролиране на дейността в организациите; да прилагат концептуални, диагностични и творчески умения в управлението на отделни обекти или цели организации.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. СЪЩНОСТ НА УПРАВЛЕНИЕТО	
1.1	Същност и характеристика на организацията. Обект и субект на управление.
1.2	Процес на управление, основни и комплексни управленски функции. Равнища на управление.
1.3	Роли на ръководителя и управленски умения.
ТЕМА 2. ЕВОЛЮЦИЯ НА УПРАВЛЕНСКАТА МИСЪЛ	
2.1	Исторически предпоставки за възникване, обща характеристика на школите и подходите в управленската теория
2.2	Класическа школа: “Научен мениджмънт” и “Административна теория”

2.3	Школа на “човешките отношения”. Количествена школа.
2.4	Системен, кибернетичен и ситуационен подход
ТЕМА 3. ПРОЦЕС НА ВЗЕМАНЕ НА УПРАВЛЕНСКИ РЕШЕНИЯ	
3.1	Същност и видове управленски решения
3.2	Етапи в процеса на вземане на управленски решения
3.3	Стилове на взаимодействие с подчинените при вземане на решения
ТЕМА 4. ПЛАНИРАНЕ	
4.1	Функцията планиране и ролята ѝ в управлението на организациите. Планирането като процес
4.2	Подходи за планиране. Стратегическо, тактическо и оперативно планиране. Видове планове
ТЕМА 5. СРЕДА НА ОРГАНИЗАЦИЯТА	
5.1	Анализ на средата на организацията – същност и предназначение. Параметри на средата на организацията
5.2	Методи и техники за анализ на външната и на вътрешната среда на организацията
5.3	Фактори с ключово влияние върху съвременната бизнес среда: дигитална трансформация на бизнеса, глобализация, изменения в информационните технологии, мултикултурни организации и межкултурни различия
ТЕМА 6. ЦЕЛИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА	
6.1	Цели на организацията – същност и видове. Критерии за ефективност на целите
6.2	Мисия на организацията – същност и компоненти
6.3	Обективни противоречия между целите на организацията. Заинтересовани страни от дейността на организацията.
ТЕМА 7. СТРАТЕГИИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА	
7.1	Стратегия на организацията – същност, подходи за тълкуване и видове.
7.2	Стратегически алтернативи. Базови конкурентни стратегии. Функционални стратегии.
7.3	Адаптивни стратегии. Въвеждане и контрол на стратегията.
ТЕМА 8. ОРГАНИЗАЦИОННИ СТРУКТУРИ	
8.1	Същност на управленската функция организиране и на организационната структура на управление
8.2	Видове структури на управление – линейна, функционална, линейно-щабна, линейно-функционална, дивизионна, проектна, матрична.
8.3	Формализация на организационната структура. Властни пълномощия, отговорност и

	делегиране. Механизми за координиране.
ТЕМА 9. СЪВРЕМЕННИ ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ И МУЛТИКУЛТУРНИ ОРГАНИЗАЦИИ	
9.1	Съвременни организационни форми: организации от хоризонтален тип
9.2	Мрежови и виртуални структури. Обучаващи се организации
9.3	Мултикултурни организации и управление разнообразието на работната сила
ТЕМА 10. МОТИВАЦИЯ	
10.1	Същност, подходи и параметри на мотивацията
10.2	Съдържателни теории на мотивацията
10.3	Процесни теории на мотивацията
ТЕМА 11. ГРУПИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА	
11.1	Групи – същност и видове. Характеристики на групите.
11.2	Формиране и развитие на групите.
ТЕМА 12. ЛИДЕРСТВО	
12.1	Същност на лидерството. Власт и влияние на ръководителите.
12.2	Теории за характерните черти. Поведенски и ситуационни теории за лидерството. Други теории за лидерството.
ТЕМА 13. СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ И ЕТИКА В УПРАВЛЕНИЕТО	
13.1	Социална отговорност на бизнеса – концепции, модели и съвременни разбирания за областите на приложение.
13.2	Бизнес етика – същност, инструменти за стимулиране на етичното поведение на бизнес организациите.
ТЕМА 14. КОНТРОЛ	
14.1	Същност и особености на управленския контрол
14.2	Видове контрол и процес на контрол
ТЕМА 15. ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА	
15.1	Същност на промяната. Видове промени.
15.2	Управление на промяната

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

При провеждане на обучението по дисциплината „Мениджмънт“ студентите от дистанционна форма използват представените в платформата като ресурси за обучение електронен учебник и електронно учебно помагало.

В началото на семестъра на студентите се предоставя подробен план на учебните дейности, които те трябва да изпълнят, както и крайните срокове за представянето им. Основните учебни дейности включват: попълване на електронни тестове, отговори на предварително формулирани въпроси за дискусия или въпроси по предложени казуси. Необходимите материали за всяка от посочените дейности са представени в платформата на дистанционно обучение към ИУ – Варна.

При осъществяване на учебния процес по дисциплината „Мениджмънт“ студентите от дистанционна форма на обучение се стимулират да изразяват личното си виждане по дискутираните проблеми, да изкажат становища и да аргументират позициите си, да дават оценка за качеството на представените материали, процеса на обучение и удовлетвореността си от получаваните знания и комуникацията с преподавателите по дисциплината. Периодично студентите получават обратна връзка за личното си представяне в процеса на обучение.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Казуси	2	70
1.2.	Писмено задание по даден въпрос	2	60
1.3.	Контролни тестове	2	60
Общо за семестриален контрол:		6	190
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	35
Общо за сесиен контрол:		1	35
Общо за всички форми на контрол:		7	225

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Мениджмънт“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна:

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

Серафимова, Д. Теория на управлението (Електронно учебно помагало за студенти от дистанционна форма на обучение). Варна, Наука и икономика, 2015

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Асенов, А., Дилков, Цв., Емилова, И. Основи на управлението, 2 изд. Свищов: Акад. изд. Ценов, 2017
2. Иванов, П. Екипи без граници. София, изд. „Топ Ню Букс“, 2017
3. Кузманова, М., М. Александрова. Мениджмънт: теория и практика. Второ преработено издание. София, Везни-4, 2013
4. Маслоу, Е. Мотивация и личност (превод). София, Кибеа. 2012
5. Станчева, А и кол. Теория на управлението. Варна, Наука и икономика, 2010
6. Стефанов, Н. , Кандиларов, Е. Япония. Икономика, технологии, иновации и управление. Изд. „Изток- Запад“, С. 2012
7. Стефанов, Н., Й. Йокояма. Японският модел за фирмено управление. Призма-66, 2001
8. Тейлър, Фр. Научно управление. (Свидетелски изложения на Фр. Тейлър пред специалната комисия на Камарата на представителите). София, Профиздат, 1989
9. Форд, Х. Моят живот и работа: Автобиография. ИК „ВЕСИ“, С., 2017
- 10.Griffin, R. (2017) Management, 12 ed., CENGAGE learning, Boston, USA
- 11.Jones, G. & George, J. (2016) Contemporary Management, Ninth ed. McGraw-Hill Education, NY
- 12.Organizational Management Study text. (2017) Kaplan publishing. UK. CIMA Subject E1.
- 13.Robbins, St & M. Coulter. (2018) Management, 14th Ed. Global ed.
- 14.Schermerhorn, John R. (2013) Introduction to Management, International Student Version, 11th ed. John Wiley.